

Statusundersøgelse Bisiddertjenesten 2018

Ældre Sagen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Her har Ældre Sagen bisiddere.....	4
Flere har gavn af bisidderne	8
Bisidderne var oftest med til samtaler hos kommunen.....	8
Bisidderne støttede i højere grad de pårørende.....	9
Pårørende til demensramte	10
Ældre Sagens bisiddertjeneste vokser	11
Bisidderne har potentiale til at hjælpe endnu flere	11
Foldere og annoncer kan ikke stå alene	13
Lokale samarbejder hjælper med at nå de borgere, der har brug for hjælp	13
Organisering	14
Sparring og støtte fra Ældre Sagens Rådgivning i sekretariatet.....	15
Virket som aktivitetsleder/kontaktperson.....	16

Indledning

Denne rapport giver et indblik i Ældre Sagens bisiddertjenester i 2018.

I rapporten kan du bl.a. læse om, hvor mange mennesker, bisidderne hjalp i 2018, hvilke instanser bisidderne oftest var med hos, og hvordan pårørende i højere grad også fik hjælp og støtte af Ældre Sagens bisiddere. Du kan også læse om, hvordan lokale samarbejder med bl.a. hjemmeplejen, kommunen, plejehjem bidrager til, at endnu flere mennesker får hjælp af en bisidder. Du kan også se, hvor i landet Ældre Sagen tilbyder bisiddere, hvor mange frivillige der er aktive i bisiddertjenesten, og meget mere.

Statusrapporten er lavet til brug for gensidig inspiration og erfaringsudveklung. Samtidig kan rapporten være en inspiration til lokalafdelinger, der gerne vil vide mere, fordi de oplever et behov for bisiddere hos dem.

Endelig er oplysningerne om indsatsen i vores bisiddertjenester et vigtigt led i, at både Ældre Sagens medlemmer og den danske befolkning i det hele taget bliver opmærksom på den store forskel, bisidderne yder hver dag rundt om i landet – og ved, at bisidderne findes og er et frivilligt, gratis tilbud til borgere og deres pårørende.

Rapportens data er baseret på spørgeskemabesvarelsen sendt ud til alle aktivitetsledere/kontaktpersoner for bisidderne. Hvis en lokalafdeling havde bisiddere men ikke en aktivitetsleder, blev spørgeskemaet sendt ud til alle bisidderne i lokalafdelingen. Vi har modtaget besvarelser fra 90 bisiddertjenester – 78 fra aktivitetsledere/kontaktpersoner og 12 fra frivillige. Dette giver en svarprocent på 56 %. Til den seneste statusundersøgelse i 2016 var svarprocenten 43 %. Det betyder meget, at så mange flere har valgt at svare på undersøgelsen i år, fordi det giver et bedre billede af, hvordan jeres virke er, hvor mange I hjælper og med hvad. Derfor håber vi også at endnu flere bisiddertjenester vil tage sig tid til at svare, næste gang vi sender en statusundersøgelse ud.

Vi vil gerne sige mange tak til de mange aktivitetsledere/kontaktpersoner for bisidderne og frivillige, som har bidraget til denne rapport, og til alle i Ældre Sagens bisiddertjenester for jeres indsats i 2018.

27. marts 2019

Her har Ældre Sagen bisiddere

Ud af Ældresagens 215 lokalafdelinger tilbød 160 lokalafdelinger bisiddere i 2018. Dette svarer til, at 3 ud af 4 lokalafdelinger har en bisidderordning - enten deres egen eller i samarbejde med andre lokalafdelinger.

Nedenstående kort viser, hvilke lokalafdelinger der havde bisidderordning i 2018. Med gul er markeret, hvilke lokalafdelinger der samarbejder om ordningen.

Nedenstående tabel viser Ældre Sagens bisiddertjenester i 2018.

Distrikt	Bisiddertjeneste	Antal frivillige	Aktivitetsleder/ kontaktperson
1	Arden*	8	Ja
	Dronninglund	4	Nej
	Frederikshavn-Læsø	3	Ja
	Hadsund*	3	Ja
	Hals	2	Nej
	Hobro*	11	Ja
	Løgstør	3	Ja
	Mariager*	1	Ja
	Morsø	2	Ja
	Sejlfjord	1	Nej
	Sindal og Hjørring*	1	Nej
	Sydthy	1	Nej
	Thisted-Hanstholm**	3	Nej
	Aalborg*	7	Ja
2	Herning	6	Ja
	Holstebro*	1	Ja
	Lemvig-Thyborøn-Harboøre	1	Nej
	Mølndrup	1	Nej
	Nørre Snede-Ejstrupholm-Klovborg*	3	Ja
	Ringkøbing-Holmsland*	5	Ja
	Skive-Spøttrup-Sundsøre og Sallingsund*	1	Nej
	Tjele	2	Ja
	Viborg*	3	Nej
	Vinderup	2	Ja
3	Assentoft	1	Ja
	Ebeltoft*	5	Nej
	Galten*	5	Ja
	Gjern*	1	Ja
	Hammel*	8	Ja
	Hedensted, Juelsminde og Tørring-Uldum*	3	Nej
	Hinnerup	1	Ja
	Horsens, Horsens Nord og Brædstrup*	3	Ja
	Hørning	3	Nej
	Kjellerup	3	Ja
	Midtdjurs*	2	Ja
	Nørre Djurs	3	Ja
	Odder*	1	Ja
	Purhus*	1	Ja
	Randers-Nørhald-Langå	10	Ja
	Rosenholm	1	Ja
	Rougsø-Sønderhald	1	Ja
Ry	2	Ja	
Rønede*	2	Ja	

	Samsø	2	Ja
	Silkeborg	1	Nej
	Skanderborg*	2	Ja
	Them*	1	Ja
	Aarhus	5	Ja
4	Billund*	1	Ja
	Bramming*	2	Nej
	Brørup*	4	Ja
	Børkop*	2	Ja
	Egtved*	2	Ja
	Esbjerg	3	Ja
	Fredericia*	15	Ja
	Give	4	Ja
	Holsted	2	Ja
	Kolding*	1	Ja
	Ribe	1	Ja
	Rødding	1	Ja
	Vejen*	1	Ja
	Vejle-Jelling	4	Ja
5	Augustenborg-Sydals*	1	Nej
	Broager	1	Nej
	Gram*	2	Ja
	Gråsten	2	Ja
	Haderslev	1	Ja
	Nordals*	2	Ja
	Sønderborg-Sundeved	10	Ja
	Tinglev*	1	Ja
	Toftlund-Agerskov	2	Nej
	Tønder-Højer*	1	Nej
	Aabenraa	1	Ja
6	Egebjerg og Svendborg-Gudme*	12	Ja
	Faaborg	1	Ja
	Kerteminde	2	Ja
	Langeland*	6	Ja
	Langeskov-Munkebo	2	Ja
	Middelfart*	6	Ja
	Midtfyn	3	Ja
	Nyborg-Ullerslev	3	Ja
	Odense*	9	Ja
	Vestfyn*	2	Ja
	Ærø*	4	Ja
	Ørbæk	2	Ja
7	Fuglebjerg	3	Ja
	Maribo-Holeby-Rødby	1	Ja
	Møn-Bogø, Vordingborg og Præstø*	3	Ja
	Nakskov-Rudbjerg*	1	Nej

	Næstved	2	Ja
	Ravnsborg-Højreby	2	Ja
	Sakskøbing, Nykøbing Falster-Sydfalster og Nørre Alslev*	2	Ja
	Stubbekøbing*	2	Ja
	Suså-Holmegaard	2	Ja
8	Bramsnæs	1	Nej
	Dragsholm*	1	Ja
	Faxe-Rønnede	2	Ja
	Greve	1	Ja
	Gundsø*	1	Ja
	Holbæk-Jernløse og Tølløse*	4	Ja
	Hvalsø	1	Ja
	Kalundborg	1	Ja
	Korsør	3	Ja
	Køge og Skovbo*	4	Ja
	Lejre	2	Ja
	Nykøbing-Rørvig*	7	Ja
	Ramsø	2	Ja
	Ringsted	1	Ja
	Roskilde*	4	Ja
	Skælskør	1	Nej
	Slagelse*	3	Ja
	Solrød*	2	Ja
	Sorø	1	Nej
	Store Heddinge*	2	Ja
9	Allerød	1	Ja
	Bornholm*	2	Ja
	Fredensborg*	10	Ja
	Frederikssund	6	Ja
	Frederiksværk*	2	Nej
	Helsinge	1	Nej
	Helsingør	3	Ja
	Hillerød	2	Ja
	Hundested	2	Ja
	Hørsholm*	4	Ja
	Jægerspris*	2	Ja
	Rudersdal**	6	Ja
	Skibby	2	Ja
	Stenløse	4	Ja
	Værløse og Farum*	8	Ja
	Ølstykke*	4	Ja
10	Albertslund	1	Ja
	Brøndby*	2	Ja
	Frederiksberg*	19	Ja
	Gentofte*	11	Ja

Gladsaxe	1	Nej
Glostrup	4	Ja
Herlev*	4	Ja
Høje Taastrup*	3	Ja
Ishøj*	1	Ja
København City, Amager2300, Brønshøj-Vanløse, Valby, Østerbro*	7	Ja
Lyngby-Taarbæk*	8	Ja
Rødovre*	1	Nej
Vallensbæk*	2	Ja

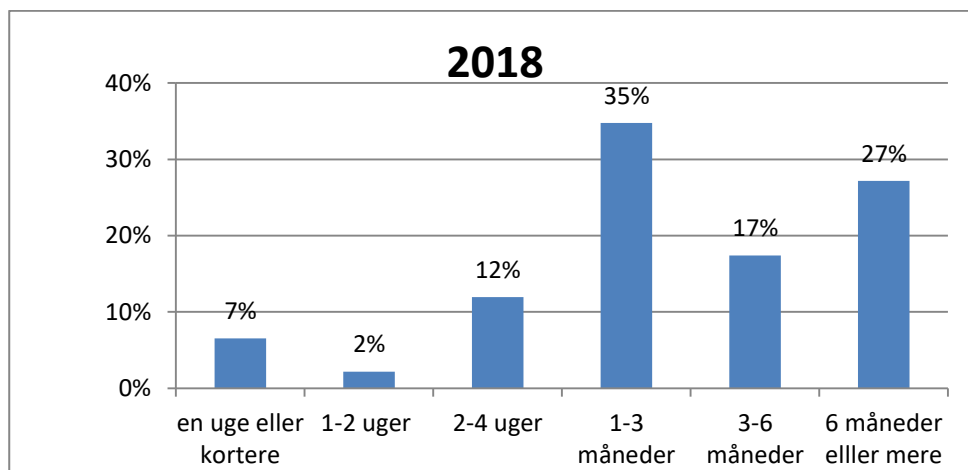
* Markerer de bisidderordninger, som har svaret og indgår i rapporten.

**Netop startet og indgår derfor ikke i rapporten.

Flere har gavn af bisidderne

De 90 bisiddertjenester, der indgår i denne rapport, havde til sammen 847 bisidderopgaver i 2018¹. I 2016 var det samlede antal 716.

Det varierer fra bisidderordning til bisidderordning, hvor lang tid der gik sidste år mellem deres opgaver. Lidt over 20 % af bisidderordninger oplevede, at der gik mindre end én måned mellem deres opgaver, mens størstedelen oplevede, at der gik mellem 1-3 måneder. I 2016 svarede størstedelen, at der gik 6 måneder eller mere mellem hver opgave. Dette tyder på, at der i 2018 var kortere mellem efterspørgslen på bisidderne. Da der samtidig var flere bisidderordninger og flere frivillige i 2018, indikerer dette, at bisidderordningen er voksende og hjælper endnu flere mennesker. Der var 10 bisiddertjenester, som slet ikke havde nogle opgaver i 2018.

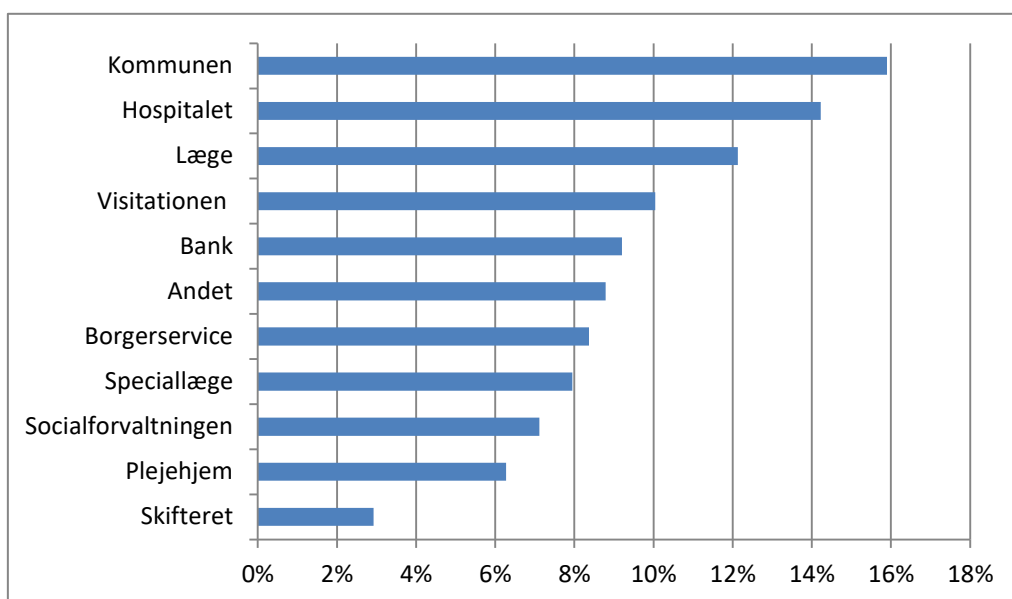

Bisidderne var oftest med til samtaler hos kommunen

I 2018 var det især hos kommunen, på hospitalet, hos lægen og ved visitationssamtaler, at bisidderne var med. Lidt over hver sjette bisidderordning havde opgaver, hvor de var med hos kommunen.

¹ Det samlede antal er ikke kendt, da ikke alle bisidderordninger har svaret.

Tabellen herunder viser de instanser, som bisidderne oftest var med hos i 2018. Det har været muligt at vælge 5 instanser, hvorfor det samlede tal overstiger 100 %.

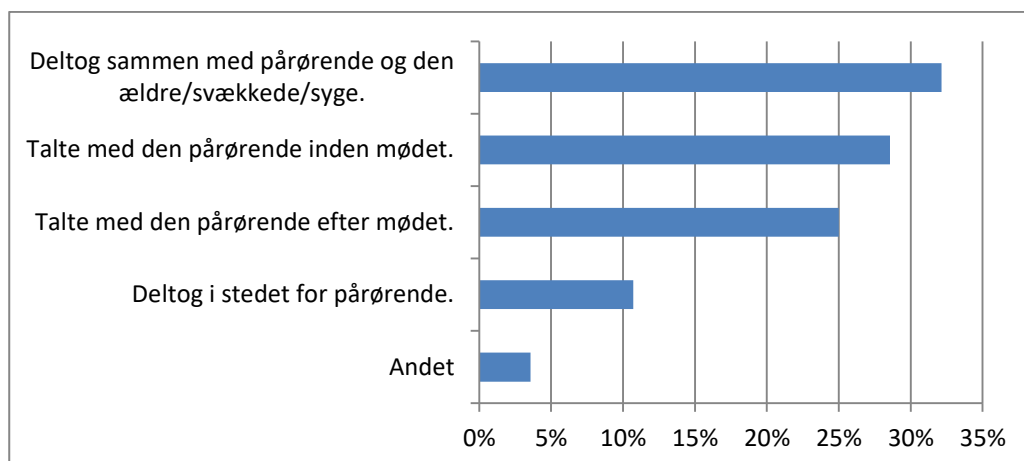

De ordninger, der har besvaret med "Andet", uddyber at de bl.a. har været bisidder hos advokater, domstolene og bedemænd.

Bisidderne støttede i højere grad de pårørende

Mange pårørende fungerer ofte som bisidder for deres nære. Som pårørende kan det være en stor hjælp og støtte at have et neutralt sæt ekstra øjne og ører med - i form af en bisidder udefra. Derfor har vi arbejdet med at synliggøre, at selvom man selv er med som pårørende, kan man også få hjælp af Ældre Sagens bisidder. I 2016 havde omkring 20 % af bisidderne haft opgaver, der involverede pårørende. I 2018 var det 40 % af ordningerne, som havde opgaver, hvor de pårørende var involveret.

Bisidderne var primært en støtte for den pårørende ved at deltage i møder/samtaler sammen med den pårørende og den ældre/syge/svækkede, og ved at de talte med den pårørende før eller efter mødet. Lidt over 10 % deltog i mødet/samtalen i stedet for den pårørende.

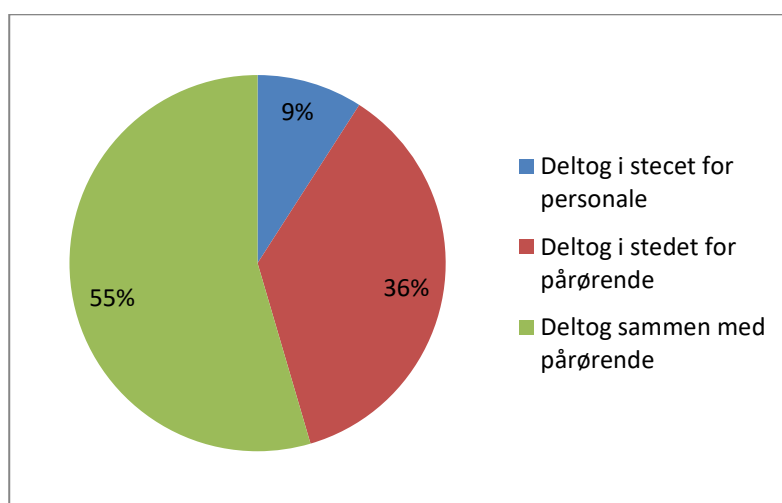

Bisidderne har givet eksempler på hvordan de var en støtte for de pårørende:

- En overgang blev pårørende til plejehjemsbeboer pålagt selv at skaffe bisidder ifm. lægebesøg.
- Pårørende, der bor langt væk, eller har et arbejde, de ikke kan forlade, har været meget glade for vores hjælp.
- Hvis pårørende er i arbejde og ikke kan tage fri, når der skal ske en ledsagelse. Hvis der bliver lavet nye aftaler for borgeren, kan bisidderen være behjælpelig med sammen med borgeren at underrette pårørende.
- Kontakt til det kommunale system.
- Skifteret og visitation.
- Hjemmehjælp / hjælpemidler. Indflytning i ældre-plejebolig
- Det er ofte, når en borger er i kemobehandling.
- I forbindelse med en dame, som havde en mand med demens, og deres døtre ikke ville deltage.

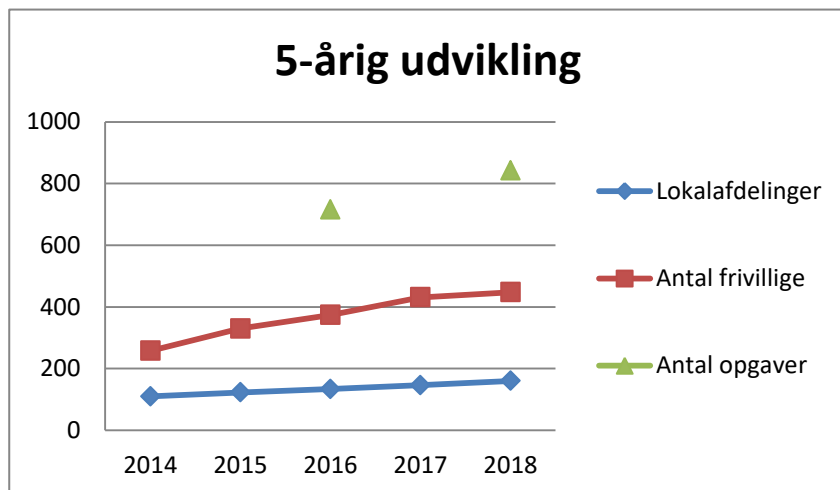
Pårørende til demensramte

En tredjedel af bisiddertjenesterne havde sidste år opgaver i forbindelse med demenssygdomme. Også i denne forbindelse var bisidderne en støtte for de pårørende, hvor bisidderne primært deltog i møder/samtaler sammen med den pårørende og den demensramte.

Ældre Sagens bisiddertjeneste vokser

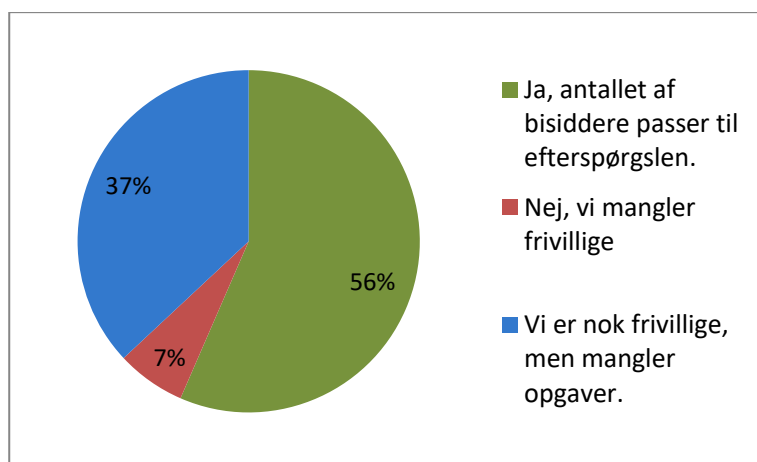
De sidste 5 år er Ældre Sagens bisiddertjeneste vokset. I 2014 var der 110 lokalafdelinger, som havde bisiddere. I 2018 var dette tal steget til 160. Der er ligeledes kommet flere frivillige til. I 2014 var der 258 frivillige, og i 2018 var antallet steget til 448.

Flere og flere bisidderordninger har fået en kontaktperson/aktivitetsleder og det er med til at styrke bisidderordningerne lokalt. I 2016 manglede 60 lokalafdelinger en aktivitetsleder, og i 2018 er dette tal faldet til at 27. Det er typisk aktivitetslederne/kontaktpersonerne, som får tilsendt ny information fra sekretariatet om materialer, viden, værktøjer, netværksdage, mm. Derfor arbejder vi fortsat på, at alle bisidderordninger i løbet af de næste år får mindst en kontaktperson/aktivitetsleder.

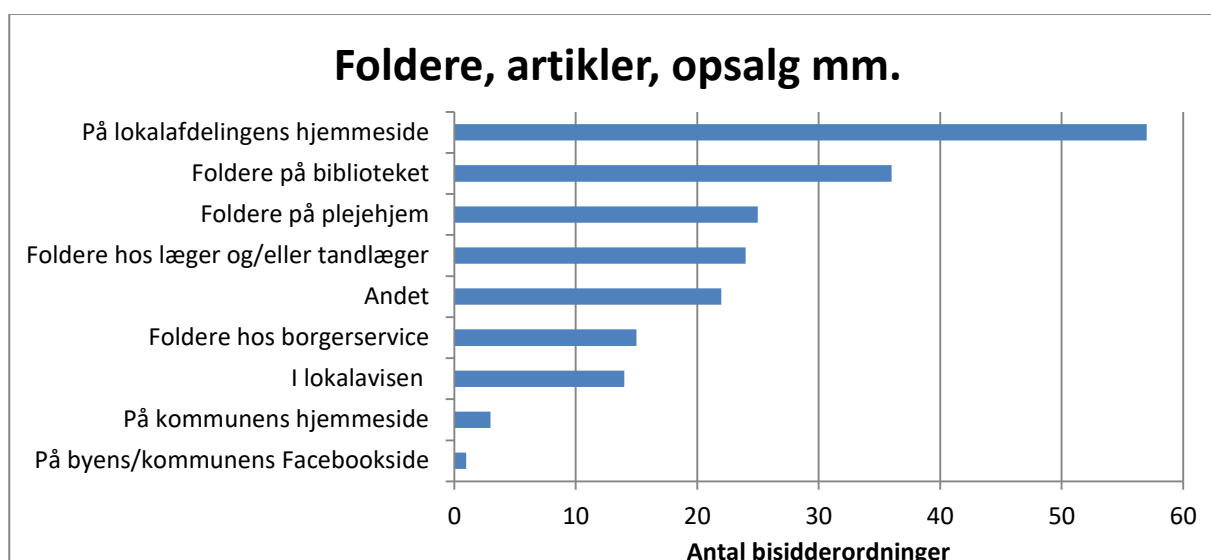
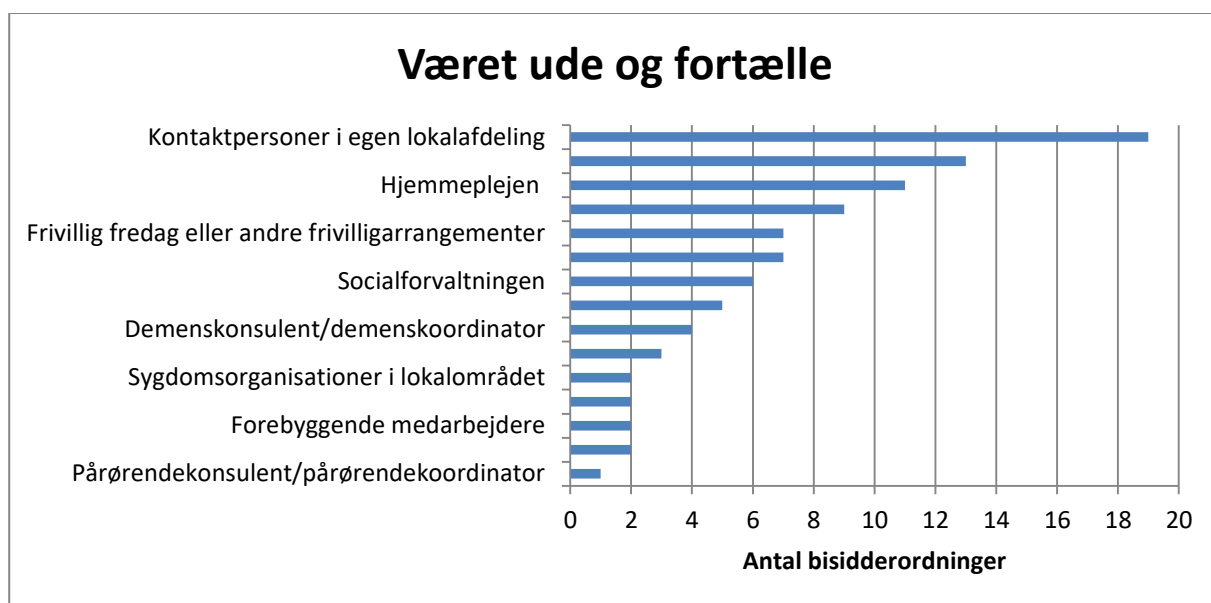
Bisidderne har potentiale til at hjælpe endnu flere

I 2018 oplevede 37 % af bisidderordningerne, at de manglede opgaver. Ældre Sagens bisiddere har derfor potentiale til at hjælpe endnu flere.

Bisidderne er blevet bedre til at gøre opmærksom lokalt på deres tilbud siden 2016, hvor bisiddere fra 21 ordninger svarede, at de havde været ude og fortælle om deres tilbud. I 2018 var 35 bisiddertjenester ude og gøre opmærksom på deres tilbud - fx på personalemøder i hjemmeplejen, hos aktivitetsledere til kontaktpersoner for andre aktiviteter i lokalafdelingen, med foldere på plejehjem og meget mere.

Nedenstående tabeller viser, at hvordan bisidderordningerne gjorde opmærksom på, at de fandtes i 2018. De bisidderordninger der har valgt "andet", og uddyber at dette er lokalafdelingens generalforsamlinger og årsmøder. Det var muligt at vælge flere svarmuligheder.

Det er en god idé at reklamere for ens tilbud på flere forskellige måder. Jo flere steder budskabet om, at Ældre Sagen har bisiddere, kommer ud, jo større chance er der for, at dem der har brug for en bisidder, bliver klar over, at I findes.

Foldere og annoncer kan ikke stå alene

Foldere, information i Det Sker eller på jeres bys Facebookside er gode måder at reklamere for bisidderne på. Men, de kan ikke stå alene.

Hvis I virkelig skal nå de mennesker, som har brug for jeres hjælp, er det helt centralt, at I tager ud og fortæller om jeres tilbud til de personer, som i deres virke møder borgere, der har brug for en bisidder. Og etablerer en form for samarbejde med dem.

Det kan være fagpersonalet i fx hjemmeplejen, sagsbehandlerne på kommunen, visitatorerne til hjemmehjælp, personalet på plejehjem, demenskonsulenter, mm.

Men, det kan også være kontaktpersonerne/aktivitetslederne for nogle af de andre frivillige tilbud, der findes i jeres lokalafdeling - fx for besøgsvennerne, hjælpende hænder, motionsvenner, it-hjælpere, spisevenner, mm.

I kan få gode råd og redskaber til, hvordan I kan gøre på Ældre Sagens Frivilligportal. Her kan I også læse mere om, hvorfor det er vigtigt at gøre dette arbejde, hvis jeres lokale bisidderordning gerne vil bruges svarende til det behov, der faktisk er på hjælp fra bisiddere i hele landet. I finder gode råd og hjælp under *Social Indsats-Aktiviteter i den sociale indsats-Bisidder-PR nå ud til borgerne*, eller via dette link:

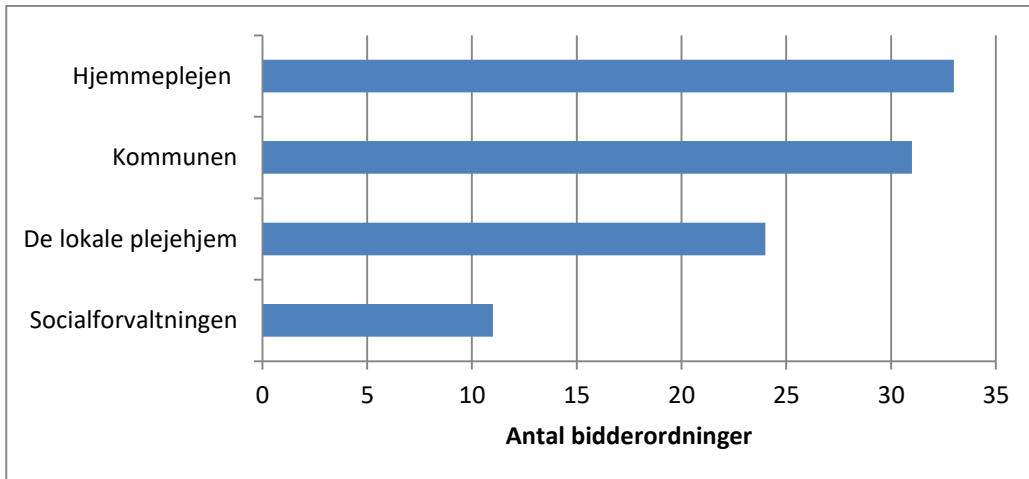
<https://www.aeldresagen.dk/frivilligportalen/social-indsats/aktiviteter-s-i-s-den-s-social-s-indsats/bisidder/pr-s---s-naa-s-ud-s-til-s-borgerne>

Lokale samarbejder hjælper med at nå de borgere, der har brug for hjælp

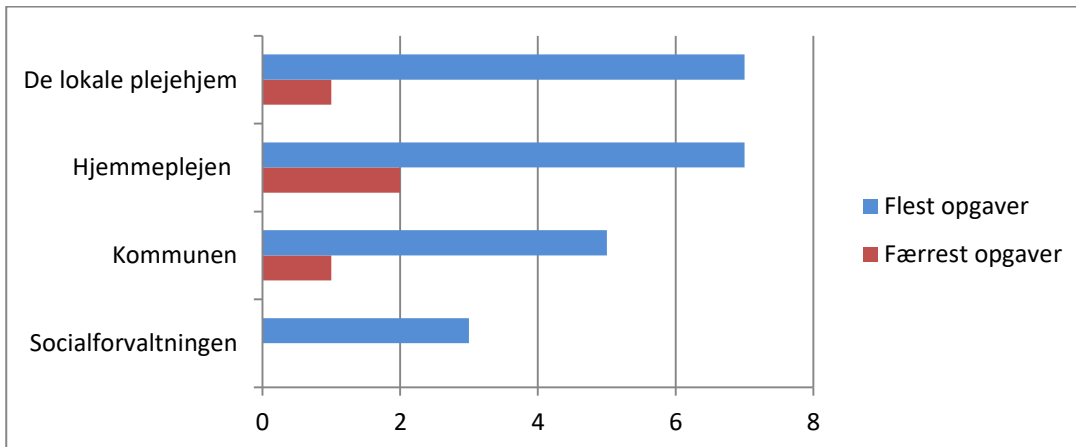
60 % af bisidderordningerne har allerede etableret et samarbejde med enten hjemmeplejen, kommunen, de lokale plejehjem eller socialforvaltningen. I 2016 var det omkring 50 % af bisidderne, der fortalte, at de indgik i samarbejde med en af disse instanser.

For de 55 bisidderordninger, som har svaret at de samarbejder, bestod samarbejdet for langt størstedelen af, at instansen kontaktede bisidderne, når en borger havde brug for deres hjælp. 42 bisidderordninger blev kontaktet, når en borger havde brug for bisidderhjælp, mens 19 bisidderordninger arrangerede samarbejdet således, at instansen oplyste borgeren om, at bisidderne tilbød hjælp i deres lokalsamfund. 12 bisidderordninger benyttede sig af begge dele.

Bisiddertjenesternes samarbejde fordeler sig således på instanserne, hvor hjemmeplejen var den primære samarbejdspartner. Det har været muligt at vælge flere svarmuligheder.

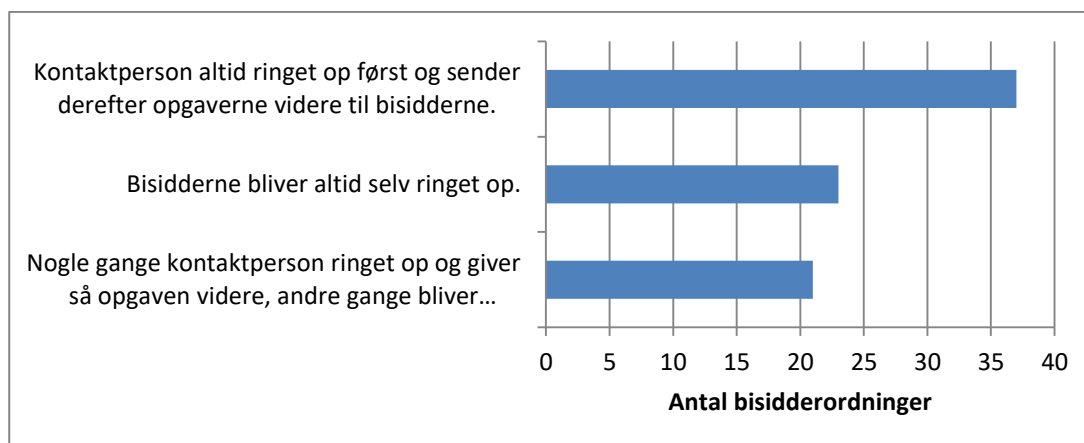
De bisidderordninger, som havde et eller flere lokale samarbejder med plejehjem, hjemmepleje, kommunen og socialforvaltningen, var typisk også dem, der havde flest opgaver i 2018. Hvorimod de bisidderordninger, som havde færrest opgaver, havde ganske få lokale samarbejder. Den blå søjle viser de instanser, som de 10 bisidderordninger, der havde flest opgaver i 2018, samarbejder med. Den røde søjle viser samarbejder hos de 10 lokalafdelinger, som havde færrest opgaver. Det har været muligt at vælge flere svarmuligheder.

Organisering

Flere lokalafdelinger samarbejder om at have en bisidderordning. I 2018 var dette tal 21 lokalafdelinger. (se tabel side 5).

Det er individuelt, hvordan hver lokalafdeling har valgt at organisere deres tjeneste. Dog har størstedelen af de lokalafdelinger, som har svaret, lavet ordningen således, at en kontaktpersonen/aktivitetsleder bliver ringet op, og derefter giver opgaven videre til en af bisidderne. Det var kun muligt at vælge én svarmulighed.

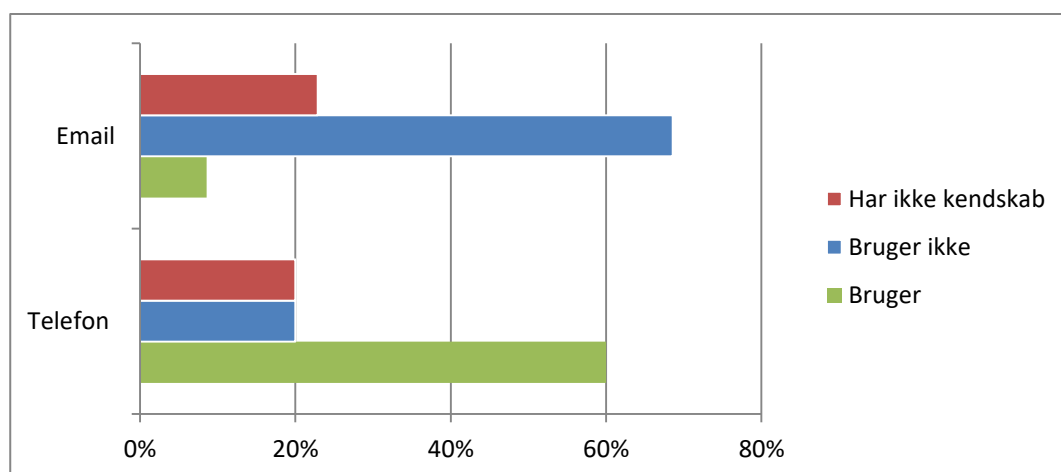
Halvdelen af bisidderordningerne mødtes ikke i 2018, og den anden halvdel har enten mødtes jævnligt eller et par gange i løbet af året. Det kan være en god ide, at kontaktpersonen/aktivitetslederen samler bisidderne jævnligt for bl.a. at give mulighed for at vende virket som bisidder, med de andre bisiddere i ens lokalafdeling.

Over 3/4 af bisidderne har været på bisidderkursus for Ældre Sagens nye bisiddere.

Sparring og støtte fra Ældre Sagens Rådgivning i sekretariatet

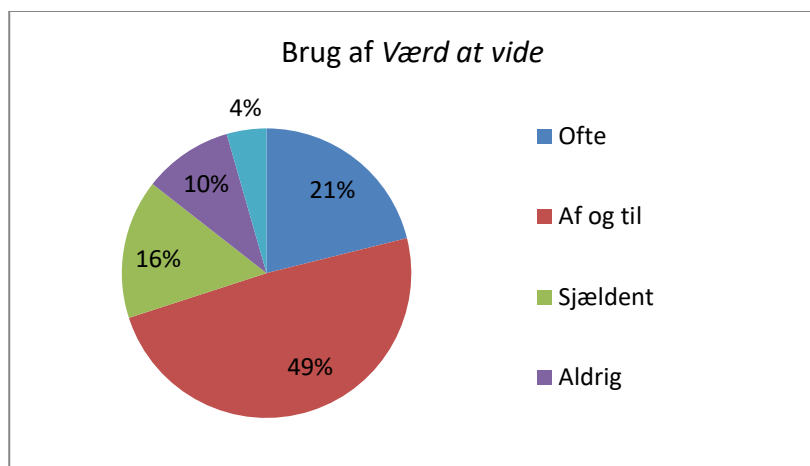
Ældre Sagen tilbyder alle frivillige bisiddere mulighed for støtte og sparring via Rådgivningen i sekretariatet, hvilket 2/5 af bisiddertjenesterne benyttede sig af i 2018. I 2016 var det lidt over 1/3 af bisidderne. Af de bisiddertjenester, der brugte muligheden, henviste 63 % borgeren videre til Rådgivningen, og 83 % brugte Rådgivningen til selv at hente hjælp og sparring.

Bisidderne har mulighed for at få nogle direkte telefonnumre til Rådgivningen, hvilket der var bredt kendskab til hos de bisiddere, som samarbejdede med Rådgivningen, hvor 80 % havde kendskab til telefonnumrene og 60 % gjorde brug dem. De 60 %, som havde ringet til Rådgivningen i 2018 var meget tilfredse med den rådgivning, de har fået. Dette er en markant stigning siden 2016, hvor kun 22 % havde kendskab til disse telefonnumre.

Der er også mulighed for at bruge en direkte e-mail til Rådgivningen kun for bisidderne og vejlederne. Denne mail var der også bredt kendskab til (77 %). Til gengæld var denne mail ikke lige så benyttet, da knap 10 % benytter sig af denne. De 10 %, som brugte e-mailen, har svaret, at de var tilfredse med den hjælp og vejledning, de modtog via mail.

Hvert år udgiver Ældre Sagen håndbogen Værd at vide, som indeholder svar på mange af de emner bisidderne beskæftiger sig med. Hos bisidderne er der bredt kendskab til Værd at vide, og flere har fået kendskab til håndbogen siden 2016. I 2018 havde stort set alle kendskab til "Værd at vide" (kun 4 % havde ikke kendskab).

Virket som aktivitetsleder/kontaktperson

Aktivitetslederne brugte i gennemsnit 3 timer om måneden som aktivitetsleder/kontaktperson for bisidderne. Dette tal varierer dog meget, hvor nogle aktivitetsledere/kontaktpersoner brugte 5 timer pr. ugen, og andre 1 time pr. måned.

2/3 af kontaktpersonerne/aktivitetslederne har svaret, at de ikke savnede noget i deres virke. Af de som savnede noget, svarede 6 bisidderordninger, at de savnede flere opgaver, 5 netværk, og 4 at de savnede uddannelse og viden. 2 savnede hjælp til hvordan der kan skaffes større efterspørgsel på bisiddere i deres lokalområde.

Vi startede i 2018 både med at knytte netværk mellem aktivitetslederne/kontaktpersonerne for bisidderne og med at styrke PR-indsatsen for bisidderne lokalt, så langt flere kan få hjælp og støtte af bisidderne. Disse to områder er fortsat i fokus i 2019.